

U KHULOM KSIAR

Written & Composed by

Mrs. S. Phanbuh

1997

Acc. No. 9665/8.1

Class No. 895.931 P 49 Khu

Author Mrs. S. Phombuh

Title 2 Khulom Ksar

Acc. No. 9665/8.1

STATE CENTRAL LIBRARY

GOVERNMENT OF MEGHALAYA

SHILLONG

1. Books may be retained for a period not exceeding 15 days by members.
2. Books may be renewed on request at the discretion of the Librarian.
3. Dog-earing the pages of a book, marking or writing therein with ink or pencil, tearing or taking out its pages or otherwise damaging it, will constitute an injury to a book.
4. *Any such injury to a book is a serious offence; Unless a borrower points out the injury at the time of borrowing the book, he/she shall be required to replace the book or pay its price.*

Help to keep this book fresh & clean

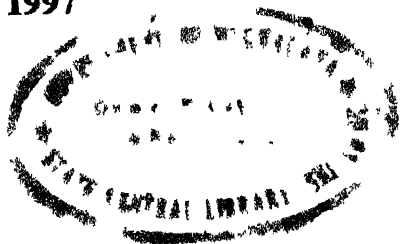
U KHULOM KSIAR

Written & Composed by

Mrs. S. Phanbuh

This book has been published with the
financial assistance from the Government.

1997

**La shon ha Scorpio Printers, Mawkhar
main road, Shillong—793002.**

KI KHUNG

KYRTENG	PAGE
1. Ka Wahumkhrah	.. 1-2
2. U Nongrep	.. 2-4
3. Akor kaba tam	... 4
4. Noh-ka-likai	.. 5-6
5. Krismas Basuk	... 6-7
6. Ka Peisa	.. 7-8
7. Khublei Myllung Soso	. 9-10
8. Ka Diengiei	... 10-12
9. Ka Wah Umiam Khwan	... 12-13
10. Rabindranath Tagore	... 13
11. Nan-Polok	.. 14
12. Ka Skul Jongnga	.. 15
13. KA Nam	... 16-18
14. Ka Ri Khasi	... 19
15. Ka Thong Ka Jingom	... 20
16. Ka Jingbabe	... 21
17. Ka Miet Shai Bnai	... 22

(ii)

18.	Ka Wah	...	23
19.	U Lum Shyllong	...	24
20.	Ka Aiom Synrai	...	25
21.	U Saw Shyrtong	...	26
22.	Ka Iktiar U Rang	...	27—28
23.	U Mon	—	29—31
24.	Pyrthei Iingshongbasa	...	32
25.	Ko Tirot Sing	33
26.	U Khun Baduk	...	34
27.	U Myllung Soso Tbam	...	35—36
28.	U Khulom Ksiar	...	37

KA WAHUMKHRAH

1. Tyllong, jongpha, naei ka mih ?
Kumne, nga iai puson weibriew
Ban tip, ia tynrai, nga sdang ban tih
Long lehnohei, khlem lap syrngiew
2. Nga sngew, lyngba, khana pateng
Jingkhuid, jingsngur, ka bym lah ong
Mynwei ha por synshar phareng
Hynrei mynta, kylla, nadong - hadong
3. Mar-shiliang phud, ka ieng, ka iing jongngl
Sharud-shakiar, smam dap da ki iing briew
Kumne, man la ka sngi nga iaid lynti
Ha jingmut dur, nga ngam jylliew.
4. Ka jingjaboh jingsma iwli
Ha pha bynrap jysieh longbriew
Ban peit ia pha, wow ! jingijli
Pha kylla long jaka saitsnier.
5. Hateng—hateng, nga sngew ka sur kynud
H' u lyiur ba slap, pha dap pha shlei
Ia dohnud ba lung, pha syllud
Kum u 'lang—kñia, ka pap pha shu khur ei
6. Hana, mynwei, sha pha ki tuid sait jaiñ
Khyllung—khyonab, ki sum ki jngi
Hapoh jong pha, shalynnai, sher—syngkai
Baroh—baroh, ki beh ka kem dohtthli
7. Er—ba—temon, er—ba—te—si ki beh hir—hir
Radha, han—lich, han—iong ki per
Ki wah jongpha ki sngur khliir—khliir
Rang—theisamla, ki kai bam lyer.

8. Ki phud jongpha, dap da jaboh suda
Ha la marwei, nga sngew pang—nud,
Ban peit ia pha, jing—i—salia
Hato, mano ? bym sngew pangnud.
9. Pha trei jubor, pha ñiom dukhi
Pha kit jaboh ka sor Shillong
Kham palat ia masi - bordi
Katta, iapha, ki bein, ynnai ia ong.
10. Ka dur bha—briew la knieh na pha
Pher bak—ly—bak, na myn nym—wei
Baroh ki sah, sa tang ha ka khana
Ia pha, uei ? Bym sngew synei.
11. Sa shisien, ba, phan khuid, ngi kwah
Ban ioh mad biang, ia ki 'er—pyngogad
Ka Wahumkhrab ; junom, kyrteng kan sah
Uei bym kwah ? lada plie lad.
12. Khublei, ia pha, 'Ko Wahumkhrab',
Ia pha, baroh, ngin iai—pyrto
Ka sngi, ka lyer, u slap ? pha shah
Nang—iai—shakri, nang—iai—pyrto.

2. U NONGREP

1. La dang step ngir, u mih lyngkha
Ba un poi sngi, u sngew lynga—pisa
Ha met, ka trap—mohkhiew, u bah
Tat mar poi tiap u trei u ktah.
2. Da u mohkhiew, ia mei-ram-ew u puh
Ki thied ki jaw ki khih, ka syep ka puh
Ki shiah ki thar, ia met ki tar
U dem hi thop, u sngap hi jar.

3. Ha shiteng sngi, jasong, u phriang
 Ka ja—hadem, u ktung tyrkboong
 Ka bam ka dih, na ling, ba ki pynbiang
 Wow! ka jingbang. ynnai ia ong.
4. Ja - ut, ja - lynshir, jyllang, ja - mar - doh
 Phan saw, ka shriew ba un ioh bam
 Kane, na lyngkha, lah ban ioh
 Ba tang dep kam, un bam aram.
5. U thiew ki nuit ki nier baroh
 Symbai - u rnai, u jied lypa
 U tih ka thiew, u sdang ai sboh
 U bet symbai, nangta, u da tep bha.
6. Um ju shongthait, ne, kli ki kti
 U lum u lang ki tier baroh
 U trei haduh ban da sep - sngi
 Tang dep, u khreh sha ling ban leit phai noh
7. Lynti - lynti, ki s'm ki pah
 Ha 'sur rwai, ki', u sngew jah thait
 Wat la marwei, u sngew kyn - jah
 U shong, tan duma shwa shithait
8. U slap, u phria, ia u, ki shoh
 U rwai u siaw, ban hun mynsiem
 Ka lyer, ka sngi ia u ki shoh
 Kam pher, u tur, tang biang ha ling.
9. U phong, ki jaiñ, ba bun syrtap
 Ka riam ka beit, koit, um pyrwa
 Namar, u hap, ban ñiom ki khlaw
 Koit, tangba shlei, u kba u khaw.
10. Jingduk, jingkhuslai, ym ju shem
 Ka bam ka dih, kane. pa - huh
 Tawiar sawdong, ka ding ba rhem
 Khana, ki iaid, khlem lap, sngewthub,

11. U kba u ieng, hapoh, neng - pei
U phan, ka shriew, hapoh, shyng - kub
Khutia - mutia, ki dap ki shlei
Ha kper, u ri, jing - ri jing - dup
12. Ka marynthing, sha - ryng - od, duitara
Ki sur bathiang ba ki kynting
Kumne, ryngkat ki sur phawar
Harud ka dpei, ba sur u pring
13. Ha sngap, phin sngew, ki sur b'u rwai
Ha sur myllung, kynoi jai - jai
Ki saw aiom, ha u, kim sep
Kum u nongrep, um ju khuslai.

3. AKOR KABA TAM

Ka sdang na rympei, kaba tam ba pyrtnei
 Ksiar bad rupa kim long ei - ei
 Ba kham niewkor palat i'u mawkordor
 Ia spah, kyrdan, ka kham lah dor
 Ka svep kam mih, ki thied kim khih
 Sawdong pyrtnei, ka shang, ka krih
 Ka die bad thied ia ka long - briew
 Dei na kane, ba hiar, ka jaid - bynriew
 Ka da kyntiew sha ka burom
 Uba tip kane, u kup, ka nam junom
 Ka dur bha briew shu bijai ei
 Khlem kane, te, shu pulom ei
 Kaba kor tam ha ka pyrtnei
 Khlem ka akor ba bha, baroh sep - ei

4. NOH - KALIKAI

1. Hapdeng Tyrna bad ka nongriat
Ha phud Shyrten 'Rang - jyrte' ka ieng
Ha sngap, ngan iathuh khana khyndiat
Kumao, "Kshaid - Ka - Likai", ka ioh kyrteng
2. Ha 'Rang - jyrte, shisien, ka jia
Ka shnong, phang sepngi na sohra
Hangta ka shong, ka thei - iap - tnga
Bad la i khun kynthai jong ka.
3. Ka im jynjar, ka bam shitom
Li khun--kynthai, in bit in biang
Ka bylla da kaba shukit - nong
Hadien katto katne, ka poi - kha biang
4. Shipor, ki ia im - suk im - sain
Ha sh'wa ban mih na ting, ka ai bam ka ai di
Dohnud u tnga suki ka sdang shong - ksaiñ
Pynsum pynsleh ia i ka khreh ka mih
5. Hateng - hateng, ia ka tnga u kynnoh
Ba leh bym suidñiew, ia ka, u khñum
B'u sngewbñhni, ia i ba ka thum ka doh
Ka kput u bub, ha dohnud ba u pun.
6. Ha kawei ka sngi, 'Likai', ka leit kitnong
I'i khun ba leit, ka aiti ba un ri
Bad la u tnga, ka ieh in shong
U pyniap' noh, ia i, ha shiteng sngi
7. Ia doh jong - i, U shet jyntah kylla
Ka kbñieh ki shyieng, u bret, shaba pa - jih
Tang poi, 'Likai,' u tip kan sa thngan bha
Ioh ka lap wan, sha iing u mareh pynsting
8. Hapdeng ka thait, 'Likai,' ka poi ha iing
Khyllung, shaei? ia u te, ka kylli
"Shabar, imat", u jubab da jingsyier
"Bam ja shuwa, tharai i la wan hi".

9. "Jingtah phylla, aiu, sha phi ioh kpa?"
 "Ah! jing - i - bang, ba la shet sboh"
 "Slem ngam ju ioh, la mlien ka bam syrwa,"
 Ka bam, ha ban da pyrkhing bha ka kpoh".
10. Shangkwai, ka tare, tang mar ia thet kti
 Ka shong jah thait shiphang arphang
 Tang mar ia twad, ka lap, ki shympriah kti
 Ka bneng ha ka shu iong hi ngaiñ.
11. U shnong u thaw, u leng, sa ka tohkit
 'Likai', ba pli, kumba lamwir
 Ka daw, aiu? bad haba ki la tip
 Mar kumta hi, ki wad ia u ir - ir.
12. "Myntoi aiu ban im ha ka pyrthei"
 Arsut, ki kjat, ki lam sha riat ba triem
 "I khun marwei, nga la duh ei"
 Nalor ka riat, ka noh, khlem kyrtiang dien
13. Naduh kata, 'Nohkalikai' ki jer kyrteng
 Kshaid ba itynnad, ka ieng, mynta
 Naduh mynwei khlem jing - i - pber
 Pateng - Pakit, ki sah, tang ha khana.

5. KRISMAS BASUK

1. "Khublei, Krismas, ia phi baroh"
 "Bad u snem thymmai, ba ngin sa ioh"
 Duai h' u Blei, U Trai Kynrad
 Un ai lynti, un plie ka lad.
2. 'Krismas' ka dei, 'Sngi kha u Trai'
 Ka sngi lehkmén, ka sngi ba khraw
 U la wan longbriew, namar jongngi
 Bad u la iap ha Kalbari,

3. Ha sem-kulai ia u la kha
Namar, ba ym don ting - basa
Ha i shyngoid b'la sop d'u phlang
Hapdeng ka khriat, ha i miet tlang
4. Kumba ngi iai ap khmih lynti
Un sa wan shen, ngin sa iohi
Shisien shisnem ba ngin rakhe
I'u Jisu krist ba ngin mane.
5. Ha 'sngi - Krismas' ngin leh sogewbha
Ym dei da rong ne tama sha
Ka ja ka sha, tang, ia sngewbha
Ym, ka kyiad - ka um, ne kam awria.
6. Kumba ngi kup da jaiñ thymmai,
Ia dohnud ruh ngin pynthymmai
Un theh ha ngi ki jingkyrkhu
Lada ngin bud nuksa jong u
7. Ha baroh shi tyllup pyrthei
Ki ainguh, pyndonburom i'u Blei
Shen, 'Sngi - Krismas' kan sa kut noh
"Khublei, Krismas basuk ia phi baroh"

6. KA PEISA

1. Ka pynlyng-a miet la bad sngi
Ia dohnud briew, ka pynlong dukhi
Jingsniew na ka, ki mih, ki tur ruma
Ia jingmut briew ka lam bakla
Ka dkhat jubor ia mynsiem briew
Ka pyniashun, ka pyniasniew
Kaei mo? ka peisa.
2. U nongrep ne u babu teh-tai
U ba rynjaiñ ne u ba leh stai
U Mahajon, nongbylla-sngi
Ki trei dukhi, miet la bad sngi
Ba-bha ba-sniew, ha ka, ki ngat
Ban lait, na ka, la eh la jwat
Ba khroh, ka Peisa

3. Nonglute, Nongtuh, nongpyniap briew
Ba pynher syrngiew lut kut iu briew
U nong—ai—ksuid, U nong—ai—kbrei
U nong—shoh—noh. Ah! shu iap—ei
Bam—sap—bam—phong, ka la nang—roi
U ba bei da ka, u ioh jingmyntoi
Ha jingbuaid, Peisa
4. Duk—eh, tieng—iap, riewspah ruh suba sniew
Dei na kane ba hiar ka jaidbynriew
Jingbishni - jingpihuiñ, ki sdang per
Ia ka akor-burom, ka da lynsher
Hangamei, ha dohnud briew ka shong kynrong
Ki ia beh kyrdan ia ka rongphong
Ki ia lum Peisa.
5. Taro ka shwar, u thlen u khla
Ka bih, sabuit, ba pynlyng—a
Kiba pynkha spah bad ai-tyngka
Lada ioh, u ba ri suda
Kam map, naphang, kat i'u ba jem rngiew
Kordit bapli ba ngat ha apot sniew
Namar, ka peisa.
6. Kynrum kynram ba l'juh longiing longsem
Ba duk, riewspah ha la jingshem
Bym biang ka kup ka sem, namar shiser u khaw
Longiing ba bun, jot ei, na ine i daw.
Pynjot ka suk, eh pat ban pynbha
Kaba pyniakajia, kaba pyn-ia-at shitnga
Ka daw, Ka Peisa
7. Sha liew lep ka jingjot ka btin ka lam
Kat kiba ngop, la kynthbei ne shynrang
Ka shet kylla ka da thombor
Ia khmat briew, ka da shet shukor
Ka pynkylla mrad, jing-i-sangsot
I'u briew ka da lynshop, Hei—ho !
Ioh shet, ka Peisa.

7. KHUBLEI MYLLUNG SO-SO

1. Kum tiew - doh - maw, phi mih, marwei
Ia ia ka sap, phim pyn - sep - ei
Phi dei u Myllung Soso Tham
'Im ka kyrteng.' 'sah de, ka 'nam'
2. Soso Tham, b'la thoh shun ki blei
Kum u, ngam shem, wat la jyllei
Hapdeng Khasi - Pnar, U Bhoi U War
'Kyrteng jongphi' ban sah kyanmaw
3. Phi ksaid dukhi namar jongngi
Ia jaidbynriew phi iai - shakri
Kyntien pharshi phi iai pyni
Lyngba ki sur, jingrwai poitri
4. Ka 'Matti' ba phi buh, ka don ka dor
Kyntien phi sei, da shisha ki shongdor
Ban kyrsiew thiah i'u paid Khasi Khara.
Ban roi ban kiew phi ksaid lyng - a.
5. Ia ka mynnor ka mynta ne lashai
Da kumno sha phi lah ban iohi jngti ?
Ba h'u nongwei ngin kylla mraw
Lyngba ki sur myllung, phi sueng phi kraw
6. Khasi, jaid - bynriew ba shi troh
Ba mynder ia ngi, shisha, ym iehnoh
Ka ri - umsnam u ñi u Pa
Ia ka ban da, jingim, to ai ngi pha
7. Kum u nampliang, kyntien ki sam lyngba
Kumba Ma u, shisha, u iohi lypa
Ki dak tyngkreiñ ki paw ha phi ha nga
Ha ri Khasi, shen, kan sa khie ka thma
8. Ia phi myllung, shisha ngam pat ithuh
Ngam pat ju shem ne ia kynduh
Kyntien shongsbai ban pynshongdor
Ia phi Myllung, ban ñiewkor.

9. Ha pang, shitom, phim kynran dien
Khnanng ba ngin kiew ngin ym sahdien
Kum jaidbynriew ngi dei ban sngew sarong
Pateng—Pakit, kyrteng phi sah junom.
10. Kum phi ban long nga da ang—nud
Dienjat jongphi, ah ! ban ioh bud
Ban im ban iap namar ka ri
Uei, bym kwah, ban long kum phi ?
11. Ha pyrtnei mynta phim don shuh
Sha dwar U Blei phi leit shongduh
Kum khlur phyrnai, phi mait lynti
Khnanng ba ngin tip, phi iehnoh ka Matti.
12. Khublei, shi hajar nguh, myllung Soso
la phi baroh ngin iai pyrto
Sa nang thiah - suk thiah - palei
Ka nam jongphi kan phriang sawdong pyrtnei.

8. KA DIENGIEI

1. Hyndai kulong, ka Mei Ram—ew
Kper itynnad, la long, ha sla khyndew
I'u Blei, Trai Kynrad, Mei - Ramew ka Kyrpad
Jynthaw ban buh, ha ka kper itynnad.
2. 16 trep - 16 skum, byndai ki ong
Ha kata ka por, ha bneng la don
Blei U Hukum, 'kular' ban ym sepei
Khyndai ha jrong, Hynñew ha ranah lum Diengiel
3. Diengiei u pynmih, ban long ka sakhi
Im - hok, iaid - hok, jutang u teh bad ki
Ban roi ban par, ba kin im suk im sain
Ha shitom - shipa un da un pynkhlain

4. Pynbiang ia ki nadong - hadong
 Ia - rung Ia - mih kumba mynnyngkong
 Lyngba Sohpet - bneng, lynti u pyni
 Ba kin suk ha ka leit ka wan man ka sngi.
5. Hangta te la don arngut shi - pa - ra,
 Katba kine ki dang don ha lyngkha
 Na Ryngngi lum Dieng - iei, mih u riew-phylla
 Ia ki u pynkmen da kyntien biria.
6. Suki - pa - suki ia ki, u kylli
 Hato Diengiei kam long jingma ia phi?
 Jingthung ki jingtep, kin sa ngop
 Ba ka lyer lhop ia ki kan shop.
7. Hapdeng shaiong, u ktik, jingmut jongki
 'Lada phi ngeit, ia nga, u nongwei shi sngi'
 "Diengiei, to pynngat ban shai ka pyrther"
 Haba ki pyrkhat, katno ki sagewdei.
8. Ka wait ka stieh kl sdang pynkhreh
 Ia Diengiei shen ba kin sa khet
 Katba nangpom, katta nangdapdoh
 Pulom jingtrei shitom, ki, baroh.
9. Ha sngi ba bud ki shem ka jwat
 Ki am hi sia khlem lah pynngat
 Bunsien ki pyrshang. long lehnohei
 Da dorbar ki ieng, ki wad lad da kumwei.
10. Ka Phreit, ha ki, ka sdang iathuh
 " Ba jliah u Khla, ka dap-doh kumjuh
 Pynap da jingriam, ha shwa phin mih noh
 Ba un dkut u thylliej", Soit ka her noh
11. Baroh ki sngew iahap jingmut
 Katto, jingim u Khla la kut
 Shisha ki lap ba ka buit ka trej kam
 Hangne te la suk, ngia pyndep la ka kam

12. Tang mar shu ia kyllon ka Diengiei
Shu dum hi tliw shi snieh Pyrthei
Jutang ba iateh, kut noh, hangta hi
U lum Sohpetbneng, sah tang ka sakhi.

9. KA WAH UMIAM KHWAN

1. Harud ka surok Shillong Guwahati
Ka Nan ba ithiang tam ha ri Khasi
Sawdong la ker da kynroh jrong
Napdeng surok kali ba la siang rong.
2. Na Sor Shillong shaphang shatei
Ka jlan tang kumba shiphew mer eiei
La khot ia ka, "ka Umiam Khwan"
Ka Dam-site, ba ju tip ki rawon.
3. Um-bah lyngba ktang nar ia enjin ka lynsher
Ka Pynkhih ia ki kor ha them Sumer
Kylleng ka sor ka bsa ding ilektrik
Kumno phalah pyabiang thik thik.
4. Halor ki ranab lum, ka shnong, ki tei
Nangmih ki sngi, ki iing ki nang-jyllei
Namar ba pyngngad ka jaka
Ki iing thymmai ki nang iai shna.
5. Hangne hangtai hapdeng ka nan ki don
Katto katne ki dew' lynnong
Ki kper syntiew, katno jingitynnad
Ba khun bynriew kin ioh bam'er pyngngad.
6. Dohkha dohpnat, ha pha, ki jngi
Lyngba jingsngur lah ban iohi
Ki lieng kynda bad motor-bud ki per
Ki sim ki doh halor jongpha ki her.

7. Shisien lano, nga poi jngoh kai
Halor jongpha ban kai, ngam btai
Pha tan, pha khring iu nongwei nongar
Lyngba jongki, kyrteng kan par

10. RABINDRANATH TAGORE

1. U Khlur ka Mei India, u ba donnam
Kum u nongthoh poitri u pynpaw nam
Ha sorbah Korkata, ia u, la kha
U heh u san ruh de hangta.
2. Jingthoh jong u ki ngam jylliew
Ia jaidbynriew ki da kyrsiew
Sha bun kyntien, jingthoh la pynkylla
Ban nang pynphriang ia nam ba bha.
3. Nalor, ki poitri, ba u thoh
Khana, Natak, Sawangka kiba shoh
'Gitanjali' u ioh Khusnam ba heh
Ieng ka nam, ir, kum ka ding ba meh
4. Uba iar jingmut, u khraw pyrkhat
Ha khmat jong u, baroh, ki ia ryngkat
U kwah ia ngi ban kiew shaphrang
Ia ka ri ban kyntiew sha ka kyrdan.
5. Ha Bolpur, 93 mer na Korkata
'Santiniketan' u Seng ling skul hangta
Biswa Bharati, u jer ia ka
Ban plie lad ia ki khynnab samla.
6. Jana-gana-mana, jingrwai ta u thoh
Lyngba khulom ksiar bad jabieng proh
Ngi dang iai rwai haduh mynta
Ban iai pyrto, ia u, shirta.

11. NAN - POLOK

1. Ka Nan-polok ba bun dohkha
Ka khot, ka wer, ia phi ia nga
Hamar pdeng sor ka shong kane ka nan
Ha sor Shillong. kaba itynnad tam.
2. U William Ward u dang synshar
H'u khatphra, khyndai phewlai, khyndai phew saw
Ward's lake la jer kyrteng ia ka
Namar, ha por jong u la shna.
3. Ha jaka them ia ka la tih
Ki Phuh ki sieng, syntiew iwbi
Diengkseh bajrong pateng - pateng
Er - pyngngad ruh, ki beh man la ka teng
4. Ha bynta ba jyndong jong ka
Ki per hator ki tiew - padma
Ha ki bynta ba khamjylliew
Ki per ki lieng ba shong ki briew.
5. Sharing phlang ba jyrngam ki ker
Ha ki rngi ki dymmlew ba beh ka lyer
Jiengkieng- khilon na shiliang ha shiliang
Ki sim ki kynud, ki sur ba thiang
6. Shaphang rudnong, kham pajih na jingkieng
I ting rieh - lieng ba shna da ki dieng
Sha kjat jong ka, la tei, da kynroh
Nalor jongka, jingkieng la pynsnoh.
7. Por kynjah briew ba shiteng sngi
Han blei, hateng ; ki wan ban jngi
Kha-bah, kha-saw, kha - shalynnai
Sawdong ka pung ki ia jngi kai.

12. KA SKUL JONGNGA

1. Tyllong jingstad na pha ngi dih
Khlur ba pawnam, na pha, ki mih
Da lei - lei, ngam klet, ngan iai pyrto
Kum por shong - skul ngan ioh shano ?
2. Kyrteing jongpha, ngam lah, khlem buhrich
Pha long kum ka waitlam ka stieh
Kum um - pohlieu pha iai kyrsoi
Shapha barob kum ngap ki boi.
3. Ba ngin stad ngin nang ban kiew shaphrang
Pham kheui wat la ka ding kan klang
Ka 'nam' ban rah ia ngi, pha kwah
Aiu sha ngan siew, kaei sha ka bhah ?
4. Mynba nga dang don ba thapniang jongpha
Pha ai jinghikai ban tei ia ba bha
Namar ka lawei, pha btin lynti
Ban ym man klet ha jingim jongngi.
5. Ko skul jongnga, nga iai kynmaw
Kum jingpyrto, hangne, nga pynpaw
Nang iaid shaphrang, to nangiai-roi
Ngan dwai, sha ka thong, ba phan pol.

13. KA NAM

Ha puriskam hyndai ki ong
 Ka briew b'la bam ka smai ba spong
 Ban ioh i'u soh phie nam juban ka khlei
 I'u khla kan ai tang ioh i khun kynthei.

Ynda ki sngi ki ia, la dap biang pura bha
 I khun kynthei sha pyrthei te la kha
 Ki Ummat kthang na ka ki sdang ban tuid
 Kular i'u khla, ka dkhat, ka pynsahnud.

Ka khiih lyng-a shadem kum ban kyndeh
 Ki jingiyngjar ki ban, lynter khlem jingsangch
 Ka d'wai - phirat, synla ka panmap na ki blei
 Ha jingsohsat, bad jingbynnud, ka iam pangnud marwei.

Miet la bad sngi ka dem pyrkhath,
 Lano, ki ummat kthang kin rngad,
 Jingtogen ka ioh n'i khun ba dang riew blei
 Ka ri kyndong, kam ju kham mih pyrthei.

Ia khyinnah rit la suit la sher
 Ka 'Nam' ia ka la khot la jer
 Ka kiew halor ka jri ka kya
 Shisien kam tip kan kiew naka.

Bad la ki lok ka im man ka sngi
 Sha law—thohdieng teng teng ban kem dohtthli
 Ha dwar ne shaktar iing ka ialehkai
 Palat ka kjat, shajngai, kam nud ban kam.

Ba ioh rong u khla ka sngew sheptieng
 Ha iing ka kmie, ka shongrit mynsiem
 Ha kti ha kjat kam nud iehnoh
 Palat jingsyier ban i'u nongshohnoh.

Kyndit kynsan, kumba iuh tdong bsein
 Ka bneng ha ka shu kem iongrein
 Ka shnong ka thaw sah ha lyng ngoh.
 B'u khla ia ka u la rong noh.

Ka kmie ka iam rangbah rangsan
 Pynkie dohnud tymmen ki san
 Ka iap ne ka im ruh kim tip shuh
 Dohnud—kmie ka ing, la kum ban pluh.

Ha krem u khla ka heh ka san
 Ba tieng i'u khla phet jngai kam shlan
 Ka trei ka ktab, kam shong thiah sngi
 Kumne ki laid ki rta ki sngi

Ha kshaid ba noh rymphum, marwei ka sum
 L'yoh hateng u wan kah dum
 Ka sait ka khlieng ki khiew ki pliang
 Ha dpei ba rhem, ki dieng ka ieh ban rkhiang.

U bnai u lung u bnai u ngen
 Dohnud ka shlei, dap miar da jingkmn
 Ka long thik kum syiem hapdeng ri khlaw
 Namar la mlien kam ju sngew blaw.

Kum, soh, syntiew, ka por jong ka la ih,
 Kum puri - blei, rynieng ka kup rytuh
 Ka don niuh khlieh ba jrong haduh khongdong
 Ka dur - bhabriew thik kumba da oh shrong,

I' u khla, ka khein, kum la u ni u kong
 Kam tip hadien, ia ka un sdieh un phon
 Shisur ka long kam tip ka thok shukor
 la u, ka burom, ka da leh tip—akor.

Ynda haba ka la sngaid bad plung bha
 Ki lok, 'u wer sha ung ban bam sngew bha
 Na kyndong, I khnai I sngew ka buit sianti
 Ha ka 'nam' I leie I nguh arjat ar-ti.

"Ai - ja ai—doh" ia nga, ia ka i khroh i pah
 Rynkrat ka pynsmai de, ia ka i sneng i bthah
 "Shibit lasyit," kin wan bam doh ia pha"
 "Namar khla u la wer ki lok ban wan bam ja."

Ha jingisnei ia ka, te i la phla
 I'lam de bran, ia ka, sha jri sha kya
 "Sha ni lur—shai to leit i kdew lad kdew lynti
 Wat pyntud por, khie kloi, katba dang ieng ka sngi.

"Ko khnai barat" khublei shi bazar—nguh"
 Ha sh'wa ban kiew, ia i, ka dem ka nguh;
 Ka kiew arsut khlem da kyrtiang dien shuh
 Ioh lap u khla, ka tieng ka kyjuh.

Sha kper u ni—lurshai, ka kjat ka kdat ruma
 Ka da sngew—shngain b'la lait na tyrsim khla
 Thylliej u smiej, tok tok jingkhong ka tied
 "Sngewbha seh khot iing—basa lem mynta ka miet.

Ka khun bha sngi ba beh kupar ki briew
 Ha khmat u bnai ka paw ka dur bhabriew
 Khlem da kyntait ia jingtyrwa, bad u ka poi shongkha
 Ha syrngiew jong u bnai ka 'Nam' ka rich shirta,

14. KA RI KHASI

1. Ko ri ba tuid ki umrupa
 Ka ri b'la kha b'la pun ia nga
 Ki khun jongpha ki bun sha ri jngai
 Ba wad jingstad kylleng shen sha pha kin wan phai
 Ban pynneh ia la ka dustur riti.
 I'u ni u kong, ngi ieng kum ka sakhi.
2. Ko ri ba la thoh shun ki blei
 Kham niar ban shem ba ka pyrthei
 Longshwa la jer naduh mynwei
 Ri Khasi la khot ia pha 'balei ?'
 B'la phnieng iwbih ha jingsuh—sieng
 Ia mariang pha pynphuh pyn—phieng.
3. Ki madan phlang bad pyntha kba
 Ia 'mat thaba ka da pynkhih lyng—a
 Ki lum ki wah, kshaid ki risa
 Ha pneh mariang, 'er beh khlem jingsawa
 N'u soh, syntiew u pai ba bang ba shngiam
 U ngap u lwai, u rong ki um ba thieng.
4. Ka ri ba tuid da dud bad ngap'
 'U ei ha pha bym kwah shong—thap ?
 Ba biang u slap ka lyer ka sngi
 Pha bsa pha bjiah, i'u nongwei shi sngi
 Ha pneh jongpha ban ioh rieh—tngen
 Bad ha thapniang syaid, ah ! ban ioh pdem.
5. Akor burom ba paw shynna
 Ka ri b'la pur ka nam ba bha
 Ki dak ki shin ba paw ha ki Mawbynna
 Baroh kine, ki sah sa tang khana,
 Ka ri tipbriew ka ri tip—blei
 Ba la ju tip shi snieh pyrthei.
6. Ri u hynniew—trep u hynniew skum
 B'la ker b'la kah d'u lyoh ba dum
 U Lai—phew sim u lai—phew doh
 U shad u mastieh u ryngkoh
 Ki blei kidkhen ryngkew basa
 Kan sah ka nam phan im junom shirta.

15. KA THONG KA JINGJOP

1. Siew—spah, tyngkai la por, da minot hi thop
 Uba lah duh ha ka thong rah nam ka jingjop
 Rai—eh rai—dam, jam, tur shapbrang
 la riat ba triem niom naphang
 Kum u riewshlur to ieng ialeh
 Kum shipai thma, to jop, ha jingialeh
2. Ka por ioh dier, wat pynsepei
 Ban thiah lyngngai, ka por shu bijai ei
 Nongshun ki bun, phin khuslai lei
 la ding ba klang tur khlem khaweit
 Symbai phi bet, shen, soh phin kheit
 Burom ka nam ban ai i'i pa i'i mei.
3. Shi wat phi rem, hajar sien to pyrshang
 Dem minot tiap wat lap miet tang ban shang
 Khlem da bit thit, "uei ban klew?"
 Ka jingsngewrit, sha ka nam ka kyntiew
 U ba khawpud tang u nongput bikur
 U riew shi sur u dei hi u riewshlur.
4. Leh suki jai, wat ju kyrkieh
 Artatien ym bit, ialeh ban poi sha khlieh
 U ba duh jingkyrmen, sha liew—lep u ngop
 Ka jingshahrem bad jingiaishah ka ialam sha jingjop
 Ka Hangamei ne jingsarong wan ha sh'wa ka jingjot
 U ba leh bymsalia ha thong, wow !jing i sangsot.
5. Kynmaw, ha ri ba jagai la phi don marwei
 Du'ai h'u Blej nongbuh nongthaw dohnud kan palei
 Ki shiah la kin thar, dohnud kan tar
 Kin tlor ki um—mat kthang ba long soh—ngang
 Kumba jnang shiah, dohnud kan pang
 Shipor phin shah, hadien, phin kheit u soh ba thiang.

16. KA JING BABE

1. Ah! Ban da iohlad sa shisien
 Pangngiat ka burom ka nam ban sien
 Ia kur ia kha, kmie—kpa ba lah ba iai
 Ban ainam ai burom, junom ia ki shirta
 Hynrei kum tiewkulab ba phuh shipor
 U ba shu tlor hi noh khlem pat dier por
 Ia la jing im bym shym la niew kor
 Ha la i nusib sniew ba shah shukor
 Kum l'yoh ba per ba ki jingphohsniew
 Ha syrngiew jong kitei, ka rieh ka jingbabe.

2. Ka por wei ka la leit kam lah phai shuh
 'U juh u soh, u syntiew um ju kham phuh
 Kum ka wahduid ba noh bad kie arsut
 Ka shalyntem ki por ki iaide wut wut
 Ia jing kordor ka por kh'em da siew—spah
 Longlehnohei, iaei, ban pyrkhat sab,
 Lyngngai ki khmat ki shoh ha jingkwah brai
 Khlem poi pyrkhat ngop noh shapoh kharai
 Dum buit ka stad shavong ha jingthame
 Ka jing lyng-a ka jing pisa, ha lyndet Sah, ha jingbabe

3. Kynmaw khynnah samla ki por myota
 Ha s'hwa phin ryngkoh da pyrkhat s'hwa
 Da kham, da pyrkhat jylliew sani bha
 Wat tur ruma ka jri ka kya
 Shah—shkor hi dngong, sngap tiensneng ki bahalor
 Ba ioh ka shong khet ka jing—shukor
 Wei phi la mut, trei, phin da dep bha
 Ba phin suk, ryngkat ruh ba phin shem bha
 Minot hi thop, duriap, to len lade
 Ka thong phin jop, shisha, phin ym babe.

17. KA MIET SHAI BNAI

1. Bnai ba pyllun kum u mawlynnai
 Ha sahit bneng, kum dongmusa u ai
 I'u mawkordor, palat te u kham kor
 Ia ding elek-trik u kham donbor
 Wat na pyrtnei, bun shah u jngai
 Ia pyrtnei satlak u ai jingshai
 Ha ka mied shai bnai
2. Shi har ki khlur khrik khrik ki kbi
 Ia dohnud ba thrang ki iai—pynkbi
 E'r bneng ba beh pynggad hir hir
 Ha pneh mariang ba dum tliw—tliw
 U L'yoh ba jngum na jngai u ieng ban khmih
 Ia mariang ba iaid ryntih ban pynwit um kbi
 Por mied shai bnai.
3. Ka suin bneng ka sngur bha khli khli
 Jing - i - kynjah jar jar jir jir
 Ka por ka iaid suki bba jai
 Ha la jynthiah baroh iobthiah lyngngai
 Nga na pongshai nga ieng ban khmih
 Khlem pat sngewhun shabar nga mih
 Ha ka mied shai bnai.
4. Mynmied mariang i tynnad sat
 Ba step phyrnai sa shiphang kan bthat
 Ki mrad ki mreng ki sim ki doh
 Ha la ki krem ki skum ki khmat ki shoh
 Nga ruh sa shiphang sha iing ngan rung noh
 Ka por nang jam, 'khublei—bnai ngan leit thiah noh.

18. KA WAH

1. Halor ki maw, i kumba ka rkhie
 Arsut ka noh ka king ka kie
 Khliak khliak ka shat phyrnai thaba
 H'i lyiur ba rang ba shoh sngi bha.
2. Sawdong pyrthei mariang ka shang ka klang
 Kat kaba wit ka tur naphang
 Wut-wut la kumba beh ka lyer
 Ia kshaid ba noh rymphum ka da lynsher,
3. Lyngkha—risai h'i por ba rngat u slap
 Ia ki bri-pynthor ka da bsa da pyndap
 Ka bier sha thor ka ngam de sha ki khah
 Ka ioh ka duh na ka ym lah ban khein ban diah.

19. U LUM SHILLONG

1. Ko lum 'Shillong ba pawnam tam ha ri Khasi
'Me' u syiem ki lum ha ri jongngi
La ki khmat ban pynshang sha jngai
Na kliar 'Me' ah ! ban ioh jngoh kai.
2. U thab u phria, slap, lyer ka sngi ki shoh
Ki saw aiom hajar sien ia me ki doh
Ha ki kjat bad ranab jong me
• Law ba sangam, na dymmew ki phuh samrkhie.
3. Na 'Me' ki umpohliw rupa ki bthei
Ia ki wahbah wah rit ki da pynshlei
Ka tyllong um b'la jar ka tuid suki,
Ki beh ki er-ba temon ba-te-si.
4. Ka umjasai, umshyrpi, naduh mynwei
Na tyllong me ki tuid, mynta rub hi iaishlei
Wah ki shad kmen kshaid ki risa
Ia 'Me' kin iai pyrto shirta.
5. Ki sim ki doh ki mrad ki mreng
Halor ki kseh, ki rieh tngen ha ki krem
Helor jongme, ban ioh iuhkjat, jing sngew tynnad
Ban kai bam lyer teng teng, ah sngew phuhmat.
6. Sawdong pyrthei kan khywin thlim
Ka nam b'la par jong 'Me' ka pyakhib win
'Me' khriog lut i'u nongwei nong-ar
Teng teng ban ioh jngoh ban peitkai.
7. Ha me ki shong ki dkhen ki blei
Kum me ngam shem shuh da lei lei
Hyndai hynthai la jer la tang
Ban leh jyndeia ia 'Me' rub sang.
8. Me ker, ap-pahara miet la bad sngi
Naduh mynwei, haduh kine ki sngi
Katba dangim ma 'Me' ka ri kan ym jah nob
Ia ka 'bor' ka 'sap u nongthaw me ieng iaroh.

20 KA AIOM SYNRAI

1. Ka er—synrai ka beh hir—hir
 l'u phlang ba lung ka pyukhib kir kir
 Pyrthei mariang ka khuid phir—phir
 U khunbynriew, u smat u sting thir thir.
2. Ka sngi ka doh ia ka pyrthei
 Na lyndet u l'yoh ka rkhie shy—dei
 Ki um ba tuid ki rngat, kim shlei
 Ki kshaid ba noh rymphum, ithiang ban peit
3. Ba aiom ot la jan um sngew khuslai
 Katno u sngew phuhmat, mynsiem ka suk kynjai
 Ki sharing lum ba thiah lyngngai
 Ha pneb mariang, kumba kynoi jing i jai jai.
4. U ngap u lwai h'u soh syntiew u boi
 Er—batemon ki beh kumba kynoi
 Ha ki hali ki pynthor ki lyakha
 U San u kaweh, la dei ka por ot kba.
5. Masi ki blang ki shad wad phlang
 Ha syrngiew kseh ki rung de jlang
 Sha rngi ki jingphohsniew ki kai kylleng
 Ha por synrai, ba khuid ba rang ka bneng.
6. Ha dymmiew ne ha synrang maw
 U san u khie, tiew—tyrkhang tiew—dohmaw
 U tiew—lyngksiar, u tiew—mationg
 Bad tiew—lyngksaw, ha la ki rong ki phong
7. Ia khmat samla ka ring hi kliaw
 Ki smat ki sting ki rwai ki siaw
 Bad la ki lok ban ioh iaid kai sngew bha
 Tang kumno de ban ioh pyrsia samla.
8. Ka aiom ba la buh kyrpang ki blei
 Sa shisien pat nga ieng ban ai khublei
 Shipor pha wan shen phan jah noh sha rngai
 Ban iohmad biang, nga kyrmen phan wan phai.

21. U SAW SHYRTONG

1. Ha sh'wa ban kyllon ka diengiei
Shu dum hi ngit shi snieh pyrthei
U bynriew sah ha ka lynggoh
La dum ka buit ka stad baroh,
2. Ban lap ia daw ban shem ka duh ka dang
Ki knia ki khriam ki khieh ka shat ka khan
Sha krem lamet la tang ka rieh na ki
Iano kin phah ban shaw biang ia ka sngi.
3. Ha pdeng kutlad, baroh ki kem shaiong
Ban kit ban bah ryndang ieng saw shyrtong
Ha la i khor i khriam u spain u phong
Ban khroh ban pah ia sngi u kiew haduh tyngkong.
4. Tang mar shu kynih, laiwat lai sien
Pyrthei shu shai hi kdiar da phub da phieng
Ka sngi nangtei ka jngoh na lyndet ki l'yoh.
Ai—nam i'u sawshyrtong buit bor b'u sei baroh.
5. Dei tad naduh nangne ba sa ieng ka sakhi
Ba saw shyrtong dei u nongprat lynti
Ha knia ha khriam ha duwan dupat sakhi
Ka snam ba kor jong u ka tuid lyogki.

22. KA IKTIAR U RANG

1. Ki saw—aiom ha u kim ju sepei
Katba don ka bor ka buit u sei
Um khein u slap u thah u phria
Ka sngi ka lyer koit um salia.
2. La duk riewspah um ju shong suk
U mih wut wut ban beh ki kam ki duk
Tang ban i khuid, ka riam ym pber
Un tur ruma tang biang u khaw shi ser.
3. U trei shitom u nfom dukhi.
Na jingshit ka sngi ka syep ka mlh
Ban biang tang u khaw miet khaw step
Un pyndap lut h'i lut i sep.
4. Ia khun ia tnga ka bam koit ym pynduh
Ban leit kai khrong un kylla nongtuh
Ha iing ban biang katno u sngew sarong
u hun mynsiem ban lait shah kren shah kthong.
5. Ban shongsngi lei un sngew la kat kynthai
Pyrthai ia u kan kyniw kan bynthai
Um ju saidnia lane stad ktien
Ba paw lorni ha khmat ki briew.
6. Shongiing shi sngi, u sngew thait sngew jrem
Jingpang un sngew un bun ki jing khuilai
Tang ban ioh mih na iing u sngew kham sting
Katno u sngew khiah krat khiah sting.
7. Kynthai khynnah kit khia um shah
Ha iap ha im ha pang ha jhia
Ban pynbiang ja ka doh ruti makhon
Ha la ka tnga u theh lut katba don.

8. Ka um ka wah ka dieng u kit u bah.
 U mait u nuit u nier ban khuid bha phar
 U thlieh ki dieng u syang de ba kin rkhiang
 Teng teng, u hiar khwai doh h'i por ba rang.

9. 'Yiad um 'yiad rot koit um ju kham dib pura
 Lehse, khyndat tang ban bang ja
 Ia longrynieng u ri u da kup bha
 Kyntien jakhla ym ju kham mih thala.

10. Bad ki lok, um ju kham shangmakia
 Ba shah khein riewkai u sngew salia
 Ha pang sbitom ban leit kham sngap mynthi
 Ba shu shah kynnoh ei u riew—dukhi.

11. Ha iing kur ne iing kha ki niew burom
 Kyrteeng jong u ka sah ka nam junom
 Ha u ka shong ka bor ryngkat sakhi
 B'u don ka sap u 'kpa' u kup ka main u 'kni'.

12. Kin shah niew bein ka tnga, ki khun ki kti
 Namar jong ki jingim te un ia pli
 Ban leit shah kren lei sa ki kur
 Jingim un dkhat ruma un tur.

13. U khatar buit u khat—arbor
 Ha u ka ban khia ka lyngkor
 Ha ka juk kylla ki por mynta
 Na ka shi—hajar phin shem uwei ba bha.

23. U MON

1. Sawngut shipara ki ladon
Khlem kmie ne kpa, ki sah khunswet
Napedng ki saw, ba heh duh dei u Mon
Lyngkor ba khia ka ban, haei yn bret?
2. Ha shuwa ban riew u 'Yiar nyngkong
Ka jyntah ba un pynih
U sar ka iing u peit nadong shadong
Ha shuwa ba sngi kan mih.
3. Ha iing trai ing ia ki para, u phah ban shong
Ba un ieh hi, u sngew sahnud
"Sa pyn peit lem ia ki, Mo Kong"
"To... to" ka jubab khlem pyntud.
4. Baroh shi sngi u shang tyrwa
Kat shaba ki kjat ki ialam
"Rupang." Nongsain Hima, nga iai pyrta
'Khubor, khubor' u pyrta jam
5. Kumne u tyrwa khlem sangeh
Tang ba un ioh kyndoi jakpoh
U iai pynbor, wat la kim treh
Um ju salia, koit um khein poh.
6. Ha man ki lad, u ieng shiphang arphang
Ha dukan sha u rung, tang lait ka iap tyrsaw
Ha Hospital, u shem ba ka dangkhang.
Ha bar u ieng, dohnud, ka sngewblaw.
7. Katba u nangtyrwa, u sdang iapur khana
Ki sur myllung u sdang ban sei
Tang shipara, ngi long khlem kur ne kha
Wat la ia ki nga tip, ngan wad, shaei?
8. Saw ngut ba ngan hap bsa, wow! ka jingeh;
Tang da ine i kam nga kamai jakpoh
Ban pan shi kyntien kwai, la eh ban ioh
Ban ap ja na kiwei, pyrthei te kan kynnoh.

9. Ha jalaw Lansonalane, nga wai i iing barit
Shispah arphew, tang shi kamra
I ker i kdu-p, ngi lalt ka khriat ka shit
Wat hapdeng lapbah jur ba ther u phria.
10. Nalor ba duk, ban sa ka jingshitom
Teng teng ki don ki sngi bym iaied iew bha
Tang biang ki para, ngan bam malu mala
Namar jongki, ka um ka ding ngan thom.
11. Kumne ryngkat ki tuid ummat, rupa
Kyntien jong u ki dung kum u nampliang
Lada ngam don lei sa ma nga
Hano kin ud ka thngau ka sliang ?
12. Khana shu kut hi khama kha
Hamar ba plie ka hospital
Ki kjat ki lam, nga sdang tyrwa
Tang shiphang hi, lut baroh phar.
13. Nangta nga sdang ka nlew pisa
Bai trai ka biang, baisngi te nga la ioh
Sha iew nga kiew ban leit thied khaw
Ki jingdonkam ha iing baroh.
14. Nga hiar nyngkong sha basa khaw
1 ser 2 ser, ngam don te ban thied bun
Shi song ka dieng, thylli lut pla patlun.
15. Sha iing nga hiar ban beh wut wut
Tang shiphang hi, nga poi khlem lap sngewthuh
Ki kti ki kjat nga sait nga sei ka phang
Ngi tah ja da u piat, ngim don jyntah ba bang.
16. Nga sliew ka ding, nga shet nga tiew
Nga lum nga lang, ka iing nga sar
Nangta nga sdang ka sait ka khlieng
Ia ki para, nga phah lehkai habar.

17. Tang mar ia ih ka ja jyntab
Sawdong ka dpei nga sdang ka sneng ka kraw
"laleh tipsngi ho hep, pynsuk lem ia i bah"
To tieng 'burom', 'akor' ba bha to pynpaw.
18. Nangta nga sdang ban ai ja noh
Ban dep kam kloi, khie thiah dangshai
"Tangba dangstep, phin ia khie nob,
Ngan ioh ban mih kham kloi lashai".
19. Kumne ki im man la ka sngi
Wat hapdeng jingeh kim rie j ei ei
Ha kano ka dur, u bsa u pjiah ia ki
Ka buit ka sap rangbah u sei.
20. "Ko Mon, to nangiai leh tipbriew,
Nga sneng nga pyni, te, ha u ;
"Hadien habud men sa longbriew
U Blei un theh ha me ki jing kyrkhu."

24. PYRTHEI IINGSHONGBASA

1. Pyrthei ka long tang ka iingshongbasa
Jaka rich tngen, shipor ia phi ia nga
Ha sla pyrthei ngi sah tang ki nongwei
Nangne ngin leit, ngim lah ban rah eiei.
2. Kumba ngi wan, lyngkhuit, ngin leit
'Jingkhein' ngin ai kat kum u soh ngin kheit
Kum ki pukir—iaid—wir, hangne, ngi long
Jaka shongneh, ha pyrthei ngim don.
3. Wat la ngi don ka spah ka phew kyrhai
Jingsuk ngim ioh, bunsien ngi iai khushai
Ka pang—shitom, ka eh ia ngi ban lait
Jingeh ba bun, ki wan ban trait shi trait.
4. Sngewsih, sngewbha ha pyrthei ba ngi wad
Ka spah—ka phew, ka nam, kyrdan, ngi wad
Ia jingthaw ba im, ngim ju khein kor
Ba pyrthei—iingbasa, ia ngi ka shet shukor.
5. Riewspah, baduk, ha la jingshem
Uba duk, nangkyrdub, u ba ioh u nangthnem
Iaieit ngim lah, im tang ha ka bishui
Lada ia iap ruh dei para ma ngi.
6. Ha khmat u Blei ngi long kum shipara
Ynda ngi ieh ia pyrthei iingbasa
Ym don ba khraw, baroh ngi long kumjub
'Iingshongbasa' ngin iehnob junom duh.

25. KO TIROT SING

1. Ka 17 tarik, naitung, ka sngi ba khraw
I' u Syiem Nongkhlaw, ban sah kynmaw
Hapoh Dhaka, ia u la set byndi
Namar ka 'Ri' jingim u la aiti.
2. 'Khlawait' ka Ri, ka 'nam' burom ki ai
Kum u 'riewieit Ri' u kup ka dur janai
Kum u riawshlur ha hok me ieng rasong
Ka mon ba jwat, ha me, shisha, ka shong.
3. Da wait da stieh, shisha, me ieng ialeh
D' u khnam ryntieh, i' u mynder me beh
B' u wan thombor ia ka Ri Khasi
'Buit', bor 'me' sei, me ieng pyrshah ia ki.
4. La deiti, ban pynneh, kyndong mo ri
Ki kam radbah, kamshlur me pyni
La dei ban iap, ia la jingim mem khein
Haduh kine ki sngi, ki paw tyngkrein.
5. Wat la ia me, 'mynder' bunsien ki khroh
la la ka 'khet' 'Pansngiat ban aiti noh
'Ka bha ba iap ban ia kaba long mraw'
Kum Syiem ha khet, me da jubab pynkhraw.
6. Ko Tirot Sing ko Syiem Nongkhlaw
Ia me, pateng, junom ba kin kynmaw
Haduh ki sngi khatduh me iai pyni
Me dei Ma 'Me' u 'Khlawait ka Ri Khasi.

26 U KHUN BADUK

1. Ah ! Sangsot ia nga u khun Baduk
La slem shisha nga wad jingsuk
Ha pneh jingduk, nga heb nga san
Ha met, jingkordit, ki iai ban.
2. I mei i Pa ki nongbylla ba kitnong kum manga
Kum para khynnah ngam ioh ban leh sngewbha
Nga hap durut man la ka sngi
Kum kiwei ngam shong sngi.
3. Sha skul ban ioh leit nga angnud
Khmat ka peit, shyntur ka jawdud
Kum kiwei ban ioh shisha nga kwah
Ah ! ba ngan long kum ki khun riewspah.
4. Ki jain ki nep, itynnad ban peit
Ha ki khor ki khriam ba ki riam ki beit
Ka bam bang bam shngiam, ah! ba ngan ioh,
Sangsot, ia nga, nusip ba sniew la thoh.
5. Kum u Syiem ha ka khet nga phohsniew
Ba kiwei ki nguh bad dem khohsiew
Ha ka spah nga shong da jingsarong
Nga kyndit thret, tang jingphohsniew ka long.

27. U MYLLUNG SO SO THAM

1. I' u Myllung So so Tham la kha ha Sohra
 Ka ri u lyoh, u slap u phria
 Ia u la pynheh pynsan hangta
 Dei tad ynda u la biang ka rta
 Bad ka jaid Gatphoh u ia kynduh
 Shirta bad ka u iashong dub
 Shongmarwei un lah, jingieit um tyngkai
 U pynpaw ia kane lyngba u tiew pathai.
2. Kum babu hikai skul ryngkat ka thoh
 U amsia, u duriap, ka thong ba un jop
 Ha u 1925, u sdang ban paw
 U sdang pynmih ki kot b'u thaw
 Lyngba. "duitara ksiar" ka sap u pyni
 Ba u don ka sap ban shna ia Poitri
 Sha ktien khasi "phawer U Aesop" u pynkylla
 Hynniew trep b'u thoh aiom ksiar ba phylla.
3. Sha lum sha them u jaid pawang
 U seng u shna ki khanatang
 U iet ia jingkyjah, u ngam ha ki thwei
 Ia Ki'er pyngngad, u mad marwei
 'Tien sneng—tien kraw, ha sur kyn-ud u thoh
 Kum 'diengbilat', um tyngkai bor
 U Sei kyntien kiba shongdor.
4. U slap u phria ai kin tangon
 Um kyllon noh, u ieng rasong
 Kum riwbiria u dei ki nia
 Lyngba u bieit, shitala—koi—na
 Ia jingsngewrit, jingshida u pyni
 B'u sei khana lyngba u Sandy
 Kum khlor phyrnai u lam lynti
 U iehnoh ka sakhi, lyngba ka matti.

State Central Library
 Government of Madhya Pradesh
 Bhopal

5. U ba tip akor, ia burom u sliang
 Lyngba jingrwai, "Ki khun ka Mariang"
 U ba thrang ia jingieit marwei u blaw
 U pynpaw lyngba "Er—Pyngngad ki Aw."
 Ha ki kshaid ba rymphum i'u lapbah Sohra
 U pynpaw b'u heh u san hangta
 Kum u khyonah u pyni shisha ba u kwah
 Ia ki por ba la leit, lada long kaba lab.
6. Jingei ha la ing u mad bad u shem
 Jingpyrkhat ba bun ba jabiang ki thnem
 Ia jingduk jingkyrdub u iaid lyngba
 Ki jingei ba bun u thom khlem salia
 Kum ba jinglong khyannah shisha ym lah
 Ban kohnguh, ban tipsngi, shis a u kwah
 Kum 'riew—ieit—ri, u bud dienjat ki longsh'wa
 Kum u Myllung, u thir ksai lynga ka ri jongnga.
7. Ki sur jingrwai poitri b'u sher
 Ki bun palat, ym lah ban jer
 Kum 'tiew doh—maw laiphew na ar jingmut
 'Matti' b'u buh, kan bteng junom khlem kut
 Hapdeng ka pang ka jhia u dem hi sia
 Ia ka 'Nam' ba u thrang un jop da shisha
 Ia ka 'Ri' sha ka 'Nam' ka 'Burom' un kyntiew ?
 Ia ka ram ba ngi kit, ia u ngim lah siew.
8. Kum u bnai, jlang, kyndit la ngen
 Shu dum hi thliw iong ngit ka bneng
 U leit shongthait sha 'duwar u Blei
 Jngai bah na kane ka pyrthei
 Ngim lah khlem, "iai khublei iaphi"
 Namar ka sap baphi la pyni
 Ki umpohliw ba ngi iai dii
 Hato don shuh kum phi ban mih ?

28. U KHULOM KSIAR

1. Kum ka nongthoh, hangne, ngan pynpaw
Ban kiew 'arted ; shajrong nga khnh
Ia ka 'buit' ka 'sap' b'u ai u nongthaw
Lyngba ki kot, nga sdang ban pynmh.
2. Ka um ka ding ia nga kin khang
Ia ka thong ban jop, shaphrang, ban kiew
Jingmut shisur, ngan ialeh ban kup
I jingpyrshang ba rit, shalor in kyntiew.
3. Nga sngew ka sur kynpham na lyndet
"Jingeh wat riej, tieng ne khaw eit
U Khulom ksiar un btin lynti
Ia la ka sap to sei to pyn -i.
4. Hapdeng, artatien nga pyrshang ban thoh
Shisen, ai ngan rem, hajar, ngan pyrshang
Ia ka nam ba nga thrang, ngan iai kynjoh
Sawoong pyrthet ngan shang ngan klang.
5. Jing dwai ngan huh man la ka por
B'u Blei ia nga un nangai bor
Ia jaidbynnew ban iai shakri
Ban iap ban im namar ka ri.
6. Kum u khylung ba dangieng dieng
Shi kam nga jam bun kam nga tieng.
Suki suki, ryngkat ka btin lynti
Nangk dew lynti, ai mynsiem lem maphi.
7. Ko Nongpule, bad ko heprit ba iet
Ia ki jingeh wat tieng ne smiej
Wat ong phim nang, khlem da pyrshang
Ia jingstad ban ioh balei phim shang.
8. Sa shkyntien ia phi nga pynshlur
To tur shaphrang kum u shipai to tur
Kum ha madan thma, to ieng ialeh
Jingjop phin ioh lada phi leh tynegh.

